

2006-6-N1

FOLKETINGETS OMBUDSMAND
Gammeltorv 22, 1457 København K
Telefon 33 13 25 12. Telefax 33 13 07 17
Personlig henvendelse 10-15

Dato: 11.09.2006

J.nr.: 2006-2156-809
Sagsbehandler: MG4
(Bedes anført ved henvendelser)
Akt. nr.: 11

+ bilag

Jeg har modtaget Deres brev af 30. august 2006, og i forlængelse af mit brev af samme dato vender jeg hermed tilbage til sagen. De har på vegne af sognepræst A rettet henvendelse til mig vedrørende et spørgsmål om inhabilitet hos Biskoppen over Københavns Stift i forhold til en sag mod A.

Efter en gennemgang af Deres klage med bilag har jeg besluttet ikke at gennemføre en egentlig ombudsmandsundersøgelse i anledning af Deres klage vedrørende spørgsmålet om inhabilitet. Det skyldes at jeg ikke mener der på det foreliggende grundlag er udsigt til at jeg vil kunne kritisere Biskoppen over Københavns Stifts og Kirkeministeriets opfattelse hvorefter biskoppens klage over Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006 til Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby ikke har medført at han må anses for inhabil i forhold til den fortsatte behandling af A's sag.

Hvis en klage ikke giver ombudsmanden anledning til kritik, henstilling mv., kan sagen afsluttes uden at ombudsmanden først forelægger sagen til udtalelse for vedkommende myndighed (§ 16, stk. 2, i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand).

Jeg har lagt vægt på følgende:

Det fremgår af Deres bilag at Københavns Politi ved brev af 16. marts 2006 meddelte A at politiet havde besluttet at opgive en påtale mod hende for tyveri af drikkevarer fra et skab som tilhørte Vor Frelsers Sogns Menighedsråd, da videre forfølgning af sagen ikke kunne ventes at føre til at hun fandtes skyldig til straf.

Ligeledes ved brev af 16. marts 2006 meddelte Københavns Politi Vor Frelsers Sogns Menighedsråd at påtalen mod A var opgivet. Politiet begrundede det med at det ud fra sagens oplysninger var uklart hvem der lovligt kunne tage varer fra det omhandlede skab, og at A's forklaring om at hun lovligt havde lånt de pågældende drikkevarer, ikke kunne afvises med tilstrækkelig sikkerhed. Derfor fandt politiet ikke at der kunne føres det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis for at A havde haft forsæt til tyveri. Politiets afgørelse var vedlagt en klagevejledning hvorefter afgørelsen kunne påklages til Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby.

På baggrund af den forklaring fra A som politiet havde lagt til grund for sin afgørelse af 16. marts 2006, anmodede Biskoppen over Københavns Stift i brev af 23. marts 2006 Vor Frelsers Sogns Menighedsråd om at redegøre nærmere for de forhold som fremgik af A's forklaring.

I anledning af biskoppens anmodning af 23. marts 2006 kommenterede den koordinerende kordegn sagen i et brev af 25. marts 2006 til biskoppen.

Endvidere kommenterede Christians Sogns Menighedsråd sagen i et brev af 28. marts 2006 til biskoppen. Menighedsrådet bemærkede at sagen ikke kun vedrørte Vor Frelsers Sogns Menighedsråd, men også Christians Sogns Menighedsråd da de omhandlede begivenheder fandt sted i et fælles menighedshus for de to menighedsråd. Christians Sogns Menighedsråd anførte bl.a. at andre forklaringer til politiet i sagen end A's stod i kontrast til A's forklaring. Menighedsrådet anbefalede på den baggrund at biskoppen ikke lagde politiets afgørelse til grund for den videre behandling af sagen, men opfordrede biskoppen til som tilsynsmyndighed at gribe passende ind over for A.

Som svar på biskoppens anmodning af 23. marts 2006 meddelte Vor Frelsers Sogns Menighedsråd i brev af 30. marts 2006 til biskoppen at

menighedsrådet havde besluttet ikke at påklage Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006 til statsadvokaten. Menighedsrådet anførte dog samtidig at det havde fundet anledning til at fremsende et brev af 30. marts 2006 til Københavns Politi med henblik på at berigtige faktiske oplysninger anført i politiets afgørelse af 16. marts 2006 som menighedsrådet fandt var fejlagtige. I brevet af 30. marts 2006 til Københavns Politi – som var vedlagt brevet af samme dato til biskoppen – berigtigede menighedsrådet således en række faktiske oplysninger som var lagt til grund i politiets afgørelse af 16. marts 2006.

Ved brev af 12. april 2006 til Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby påklagede biskoppen Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006. I klagen henviste biskoppen til den koordinerende kordegns brev af 25. marts 2006 til biskoppen, brevet af 28. marts 2006 fra Christians Sogns Menighedsråd og brevet af 30. marts 2006 fra Vor Frelses Sogns Menighedsråd til Københavns Politi. Biskoppen anførte at på baggrund af de oplysninger som fremgik af de tre sidstnævnte breve, fandt han det som tilsynsmyndighed i forhold til A nødvendigt at påklage politiets afgørelse af 16. marts 2006 da han som tilsynsmyndighed ikke havde mulighed for at foranstalte nærmere undersøgelser.

Under sagens behandling hos Københavns Politi havde A været fritaget for tjeneste fra sin stilling som sognepræst. I et brev af 18. april 2006 meddelte biskoppen Dem at hun fortsat ville være fritaget for tjeneste indtil statsadvokatens afgørelse i sagen forelå og han havde taget stilling til sagens eventuelle videre forløb på det grundlag som ville foreligge til den tid.

I brev af 20. april 2006 til biskoppen gjorde De gældende at biskoppen ved sin klage af 12. april 2006 over Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006 havde gjort sig inhabil i forhold til den fortsatte behandling af A's sag. På den baggrund mente De at biskoppens afgørelse om fortsat at fritage A for tjeneste var ugyldig.

Ved brev af 20. april 2006 indbragte De spørgsmålet om biskoppens inhabilitet for Kirkeministeriet.

Kirkeministeriet meddelte Dem i brev af 8. maj 2006 at ministeriet ikke var enig i at biskoppens klage til statsadvokaten gjorde

biskoppen inhabil i forhold til den videre behandling af A's sag, og ministeriet fandt derfor ikke at biskoppens forlængelse af A's fritagelse for tjeneste var ugyldig.

Den 16. maj 2006 meddelte Statsadvokaten for København, Frederiksberg og Tårnby biskoppen at han tiltrådte Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006 med den begrundelse der var anført af politiet.

Ved brev af 29. maj 2006 indstillede biskoppen til Kirkeministeriet at der blev afholdt tjenstligt forhør i henhold til tjenestemandslovens kapitel 4 med henblik på afskedigelse af A, og at A blev suspenderet fra sin stilling som sognepræst mens tjenestemandssagen verserede.

Ved brev af 8. juni 2006 meddelte Kirkeministeriet A en skriftlig fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og meddelte hende samtidig at det var ministeriets opfattelse at der var grundlag for at iværksætte tjenstligt forhør. Der blev samtidig givet adgang til at fremkomme med en skriftlig udtalelse i sagen. Ifølge ministeriets brev modtog De kopi af brevet sammen med biskoppens indstilling af 29. maj 2006 og en udførlig redegørelse for sagens nærmere omstændigheder.

På vegne af A sendte De i brev af 29. juni 2006 en udtalelse i tjenestemandssagen til Kirkeministeriet.

Efter det foreliggende verserer A's tjenestemandssag stadig. Jeg bemærker i den forbindelse for en god ordens skyld at jeg ikke på nuværende tidspunkt kan behandle en klage vedrørende det indholdsmæssige i tjenestemandssagen. Jeg henviser til at ombudsmanden ikke kan behandle klager over forhold der kan indbringes for en højere forvaltningsmyndighed, før denne myndighed har truffet afgørelse (ombudsmandslovens § 14). Heri ligger også at ombudsmanden normalt ikke tager stilling til (det indholdsmæssige i) sager der ikke er færdigbehandlet af pågældende myndighed.

Deres klage til mig vedrører imidlertid alene spørgsmålet om inhabilitet hos Biskoppen over Københavns Stift i forhold til sagen mod A. De gør således gældende at biskoppens klage over Københavns Politis afgørelse af 16. marts 2006 til statsadvokaten har medført at han må anses for inhabil i forhold til den videre behandling

af A's sag. Biskoppen var således efter Deres opfattelse inhabil ved beslutningen om at A fortsat skulle være fritaget for tjeneste og ved indstillingen til Kirkeministeriet om at der skulle afholdes tjenstligt forhør med henblik på afskedigelse af A. Dette spørgsmål om inhabilitet kan jeg godt behandle på nuværende tidspunkt.

I § 3 i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985 med senere ændringer) bestemmes bl.a. følgende:

”§ 3. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

- 1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,
- 4) sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller
- 5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...”

Som det fremgår, er der i § 3, stk. 1, nr. 1-4, opregnet nogle konkrete tilfældegrupper hvor der kan foreligge inhabilitet, mens nr. 5 indeholder en opsamlingsbestemmelse. De har ikke anført hvilken af disse bestemmelser De anser for anvendelig i den foreliggende sag.

§ 3, stk. 1, nr. 4, angår inhabilitet i forbindelse med tilsynsvirksomhed. Denne bestemmelse kan imidlertid kun anvendes hvis den person som deltager i tilsynsvirksomheden, tidligere hos den myndighed som er omfattet af tilsynet, har medvirket ved den

afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger som sagen drejer sig om. Denne betingelse er ikke opfyldt i den foreliggende sag. De konkrete inhabilitetsgrunde som er opregnet i § 3, stk. 1, nr. 1-3, er heller ikke til stede i den foreliggende sag.

Jeg har derfor overvejet om § 3, stk. 1, nr. 5, kan bruges. Som nævnt er denne bestemmelse en opsamlingsbestemmelse i forhold til § 3, stk. 1, nr. 1-4, og den er blevet anset for nødvendig da det ikke har været muligt at give en udtømmende opregning af de forhold der kan begrunde inhabilitet. Bestemmelsen i nr. 5 kan f.eks. finde anvendelse i tilfælde af et nært venskab til eller omvendt et uvenskab over for den pågældende part i sagen. Den kan også anvendes i visse tilfælde af krydsende funktioner, f.eks. hvor en person skal tage stilling til en indstilling som den pågældende tidligere har været med til at udarbejde i en anden funktion. Det kan desuden tænkes at en person har engageret sig personligt i behandlingen af en sag i en sådan grad at den pågældende kan siges at have identificeret sig med den beslutning der er truffet i den sammenhæng, således at den pågældende må anses for inhabil når sagen senere skal behandles i en anden sammenhæng. Jeg henviser til Steen Rønsholdt, Forvaltningsret, Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling (2001), s. 235 ff, John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 3. udg. (2001), s. 194 ff, og Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2. udg. (2002), s. 264 ff.

Efter en gennemgang af Deres klage med bilag har jeg besluttet ikke at gennemføre en egentlig ombudsmandsundersøgelse i anledning af Deres klage vedrørende spørgsmålet om inhabilitet. Det skyldes at jeg ikke mener der på det foreliggende grundlag er udsigt til at jeg vil kunne kritisere Biskoppen over Københavns Stifts og Kirkeministeriets opfattelse hvorefter biskoppen ikke ved sin klage over Københavns Politis afgørelse gjorde sig inhabil i forhold til fortsat at deltage i behandlingen af A's sag. Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på at biskoppen ved sin klage af 12. april 2006 har handlet som tilsynsmyndighed i forhold til A, og at klagens indhold bygger på en vurdering af de oplysninger som biskoppen har modtaget fra den koordinerende kordegn og to menighedsråd. Der foreligger ikke oplysninger om et uvenskab eller lignende over for A eller om andre omstændigheder der kan begrunde at biskoppen anses for inhabil. Jeg bemærker i den forbindelse at det forhold at en tilsynsmyndighed har forholdt sig til en sag i en sammenhæng, efter min opfattelse ikke i

sig selv medfører at samme tilsynsmyndighed på grund af inhabilitet er afskåret fra at behandle samme sag i en anden sammenhæng.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i anledning af Deres henvendelse vedrørende spørgsmålet om inhabilitet.

Deres bilag vedlægges.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen
Folketingets Ombudsmand

Kopi til orientering:

Kirkeministeriet
Dok.nr. 284594

Biskoppen over Københavns Stift